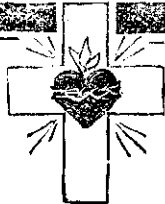

Duminică

Organ de propagandă religioasă și morală.
Organ informativ al AGRU-lui din Eparhia
Maramureșului

B'roul de distribuire: Librăria Asociațiunii
Sighet, Piața Unirii No. 25.

Prețul unui exemplar: 2 Lei.

Redactor responsabil: T. Berinde

Abonamentul pe un an: 100 Lei.

Tu ești Petru și pe aceasta piatră voi zidi biserica mea...

(Mat. c. 16, v. 18).

„Și viind Isus în părțile Chesariei lui Filip, întreba pe ucenicii săi zicând: „cine zic oamenii, că este Fiul omului? Iară ei au zis: „unii Ioan Botezătorul, alții Ilie, iară alții Ieremia sau unul din proroci”. Zis-a lor: „dară voi cine ziceți, că sunt eu?” Iară Simon Petru răspunzând a zis: „Tu ești Hristos Fiul lui Dumnezeu cel viu”. Și, răspunzând Isus, a zis lui: „fericit ești Simone, fiul lui Iona, căci nu trupul și sângele au descoperit ție, ci Tatăl meu cel din ceruri. Și eu zic ție, că tu ești Petru și pe aceasta piatră voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor birui pe ea. Și ție-ți voi da cheile împărăției cerurilor și ori ce vei lega pe pământ, va fi legat și în ceruri și ori ce vei deslega pe pământ, va fi deslegat și în ceruri”. (Mt. c. 16 v. 13-19) ...Zis-a lui Simon Petru: „Simone al lui Iona, iubești-mă mai mult decât aceștia?” Zis-a lui așa e Doamne, tu știi, că te iubesc”. Zis-a lui: „paște mielușei mele”... „paște oile mele”... (Jo. c. 21 v. 15-17).

Petru cap al bisericii

La poalele muntelui Antiliban, lângă izvoarele Iordanului, care a auzit mărturia Tatălui despre Fiul său iubit, se așează piatra fundamentală a celei mai mari împărății de pe pământ, care v-a dăinui până la sfârșitul veacurilor. Aceasta împărăție, — zice Papini în Istoria lui Hristos, — este Biserica, care, deocamdată, n'are mai mulți cetățeni decât 12, însă se va lăși pe întreaga suprafață a pământului și că puterile întunecului nu o vor birui. Nu o pot birui pentru că stăpânul ei, împăratul Hristos, a zidit-o pe stâncă, e străbătută, în toată ființa ei, de spirit și adevăr, are cârmuitor, cap văzut, în persoana lui Petru și în acelora, care i-au urmat lui în scaun, cărora li s'a transmis puterea și oficiul de a păstori turma, până la a doua venire a lui Hristos. Gândul, înfăptuit, al lui Hristos a fost întemeierea, aici pe pământ, a unei Biserici văzute, care pentru a păstra unitatea ei, pretinde și un cap, un cârmuitor, văzut al ei. Acest adevăr i-l poate tăgădui cineva, care are interesul de ași justifica rătăcirea, însă trebuie să-l recunoască și să-l mărturisească acela chiar și fără de alte dovezi, care are scaun la cap. Dar, slava Domnului, dovezile sunt nenumărate.

La izvoarele Iordanului întrebarea lui Isus, ce o pune apostolilor, pe aceștia îi găsește nepregătiți. În răspunsul ce-l dau despre credința oamenilor, că Isus ar fi Ioan Botezătorul, Ilie, Ieremia sau altul dintre proroci, își exprimă și părerile lor. Unul singur, cel mai iute din fire, spre uimirea Apostolilor și a noastră, tace. Gândul Apostolilor a fost rostit după legile firești ale trupului și sângelui, adică după mintea naturală. La

a doua întrebare a lui Isus: „dară voi cine ziceți că sunt eu?” Apostolii simt, că Isus nu e mulțumit de răspunsul lor, sunt nedumeriți. Nedumerirea însă o împrăștie Petru, care răspunde, fără întârziere, prompt și categoric: „Tu ești Hristos. Fiul lui Dumnezeu cel viu”. Inspirația divină, care a dat în gura lui Petru această mărturie, îl ridică deja peste cei unprezece și confirmarea nu întârzie. Răspunsul lui Petru e făcut, ce e drept, și în numele Apostolilor, însă nu din încredințarea lor, dânsul se rostește ca cel mai mare dintre ei, a cărui mărturie și o însușesc în urmă și dânsii. Decretarea lui Petru, ca șef al Apostolilor și al bisericii, ce urmează să se întemeieze azi pe pământ, din partea lui Isus nu întârzie: „Tu ești Petru și pe aceasta piatră voi zidi Biserica mea”. Menirea lui Petru este deja designată și rolul lui consfințit, fiindcă i se încredințează deodată, scaunul puterii, a lega și a deslega și după a treia arătare Apostolilor, grija și datoria de a păstori turma credincioasă din Biserica întemeiată de Hristos.

Dovezi istorice despre înfăptuirea lui Petru față de ceilalți Apostoli

Că Petru nu numai că a fost ales și pus de Hristos de șef al Apostolilor și cap al bisericii, ci că a și exercitat această putere ni o dovedesc următoarele date istorice: 1. Petru propune și conduce alegerea noului Apostol, în locul lui Iuda vânzătorul, (Fapt. ap. cap. 1); 2. în ziua pogorării Spiritului sf. dânsul ia apărarea Apostolilor (id. cap. 2); 3. dânsul e întemnițat mai întâi pentru Isus (id. cap. 4); 4. cea dintâi minune de dânsul e săvârșită și dânsul rostește pedeapsă (id. 3 și 5); 5. împărăția cerurilor

dânsul o deschide mai întâi păgânilor, prin întoarcerea lui Corneliu (id. 10); 6. dânsul a controlat activitatea Apostolilor, a cercetat și inspectat bisericile întărindu-le în credință (id. 9); 7. dânsul prezidează și conduce cel dintâi sobor al bisericii. (id. 15).

Apostolii și biserica recunosc înfăptuirea lui Petru

Testamentul legii noi, când amintește Apostolii, despre cei unsprezece vorbește în general, până când persoana și rolul lui Petru e subliniat. Așa la Mt. c. 1. v. 36 „Și au mers după el Simon și cei ce erau cu el”; la Fapt. sp. c. 2 v. 36 Iară Petru stând cu cei unsprezece id. c. 5 v. 29 Iară răspunzând Petru și Apostolii”; chiar și îngerul dela mormântul lui Isus, recunoaște înfăptuirea lui Petru, când spune muierilor — Mt. c. 16 v. 7 „Mergeți de spuneți ucenicilor lui și lui Petru”... evanghelistul Matei c. 10 v. 2 când înșiră pe cei aleși de Domnul zice: Cel dintâiu Simon ce se zice Petru”...

Avem apoi mărturiile sf.-lor Părinți și ale sinoadelor ecumenice, dintre cari deja cel dintâi dela Nicea zice: „Petru este capul Apostolilor”...

Urmașii lui Petru capi recunoscuți ai bisericii

Hristos a întemeiat biserică vecinică, în consecință nici stâncă pe care e zidită nu poate fi vremelnică, așa că cu moartea lui Petru nu poate să înceteze puterea supremă ci aceea trebuie să treacă urmașilor lui Petru, cari au fost, este și vor fi capul văzut al bisericii, locuitorul lui Hristos, înzestrat cu aceleleaș puteri și drepturi, cârmuind biserica din acelaș scaun, din Roma, care l-a ocupat Petru.

Că aceasta putere a urmașilor lui Petru totdeauna a fost

recunoscută de biserică nu încapă nici o îndoială. Se știe că în veacul întâi, când în biserica din Corint s'au ivit desbinări, pentru aplanarea lor s'a făcut apel la Roma, la pontificele Clemente și nu la sf. Apostol Ioan sub a cărei jurisdicțiune aparținea biserica din Corint. Nenumărate dovezi ne stau la îndemână că în conflictele ivite în bisericile, fie din Africa, Asia, fie din Europa, cuvântul ultim și hotărâtor, respectat de credincioși a fost vestit totdeauna din scaunul papal din Roma. Mărturie ne sunt și soboarele ecumenice ale bisericii.

Împăratul Napoleon și ambasadorul Angliei

Anglia protestantă nu vedea cu ochi buni înflorirea bisericii catolice din Franța. Ministrul Angliei din Franța Marsevia sugera lui Napoleon supunerea bisericii din Roma puterii sale împărătești. Răspunsul lui Napoleon e categoric: „Marsevia! — îi spune împăratul, — două puteri cârmuiesc azi lumea. Una laică, pentru susținerea ei îmi ajunge sabia. Cealaltă spirituală, care e încredințată Romei. În cele lumești eu decid, în cele sufletești Roma. Mă ispitești, ca să dau Franței o credință nouă cum au făcut-o și alții în alte țări? Dar bagă de seamă, Marsevia, că pentru a da o credință și o lege nouă trebuie să urci muntele Calvarului, ori pentru aceasta n'am nici chemare și nici poftă!

Inchei cu mărturia sf.-lui Ieremia: „Eu sunt comeseanul aceluia, ce stă pe scaunul sf.-lui; știu că biserica e zidită pe aceasta piatră... Cine nu intră în corabia lui Noe, acela e înghițit de potop. Eu aparțin aceluia care stă pe scaunul sf.-lui Petru”.

Adunate de
P. I. A.

Figuri din Maramureșul unit cu Roma.

Artemiu Anderco despre tatăl său.

Jurnal 27 Aug. 1876 Paris.

„In luna trecută vizitând comitirile Parisului, într-o noapte am visat că tată-mieu era muribund. Scenă tristă, sfâșietoare a fost aceea care-mi lăsa o impresie neuitată. Și era numai un vis! Aceea durere care nu mă lăsa să fac altceva decât să plâng și să repet cuvintele: „tătuță, tătuță, cât ne-ai iubit n'are seamăn încă în viața mea.

Când reflectez privind pe acest om, elevul celui dintâiu institut teologic care exista în părțile noastre (Tirnavia) astăzi parohul Borșei, protopopul Vișaielor, părintele nostru, care a crescut și măritat patru fete—tuspătru preotese: Isabela Danu, Iulia Manu, Emilia Coman, Anița Mihaly, a crescut și crește patru feciori și o fetiță: Florica, Artemiu, (eu adevă) Aurelian, Cuza-Coriolen...

Preotul din Borșa nu e om avut; cu toate că prin Maramureș e crezut foarte bine înzestrat cu cele lumești. Preotul din Borșa, „preotul cel mic“, cum îi zic parohienii, după statură . . . e om practic, omul vieții: în Anglia ar fi devenit milionar, făcând însă altceva decât popia; în Maramureș, ultimul colț din regatul Ungariei, a devenit autoritate: creatorul școlilor comunale din Borșa, al caselor de piatră parohiale, al bisericii de piatră din parohia superioară; părintele nostru, tatăl Anderco, al Homorodenilor, rămânând sărac,

dar onorat, cu un credit fără limite, de toți iubit..

Biblioteca lui cea mai mare dintre bibliotecile domnilor, dinprejur, masa de cetit a lui e cea mai bine înzestrată cu periodice științifice, cu ziare publice sau literare, grădina lui e vizitată de cei ce voiesc a face ceva pomicultură, apicultură, floricultură.

„Cu stupii am crescut și cresc un cocon“, zice cu oarecare mândrie; albinele îi produc 200—250 de floreni pe an.

Casa lui e casa omului de știință. Acestui simț, parte din caracterul taicei, îi mulțumim noi educația noastră. Acestui simț îi sacrifică el veniturile sale, cu multe sudori câștigate. Desigur avuții nu ne vor rămânea nouă, fiilor preotului din Borșa, dar ne va rămânea o avuție și mai mare, un capital care va da sută pe sută: capitalul inteligenței dezvoltate, crescute.

Mi-aduc aminte — eram mic — că odată vorbea despre Macedo-Români, fără să aibă ce discuta documente la îndemână. Căuta ici, căuta colo, cărți nemțești, cărți ungurești, cărți române, cărți geografice, toate se răscolesc, se răsfoiesc: nimic, nici-o mențiune despre Macedo-Români. Unul — era un solgăbirău, pretor ungar, — susținea că nu există Macedo-Români, că acei din Ungaria sunt Greci, cari astăzi s'au ungrit. Ceilalți, vre-o trei preoți

români, afirmău că au cetit contrariul, dar nu-și aduc aminte unde. Mare era curiozitatea auzind despre Macedonia, Tesalia, Epir, Grecia cu locuitori români. In geografiile mele de școală, ungurești, se înțelege nu se mai vorbea despre Macedo-Români. Cercetau toate geografiile: Galleti, care era cartea infalibilă de geografie pentru mine, asemenea nu zicea nimic. Și aceasta memorie a Macedo-Românilor a venit cu mine, din Gimnaziu, prin Liceu, la Universitate, epoca în care Hahn, Pouqueville, Bolintineanu mi-au dat deslășirile pe care nu le putură avea discutanții, oaspeții taicei mele.

Lingvistica! Câmpul filologic, însă, mă atrage cu o forță mai nu egală cu cea care mă ține de spital, cu atât mai mult, că poziția mea în Italia îmi crea o datorie, la a cărei satisfacere trebuia să sacrific tot timpul liber ce mi-l lăsa studiile mele de medic. Înțeleg: „Gramatica rumana“, primul „saggio“ filologic, dacă va apărea vre-odată, al feciorului preotului din Borșa, opera aceluia „vad Oláh“ (Valah sălbatic) care susținea pe români înaintea inamicilor săi, în limba ungurească, într-o epocă pe când, dacă l-ar fi rugat cineva să continue apărarea în limba acelor pe cari cu atâta căldură îi patrona, n'as fi fost capabil să merg înainte din lipsa totală a exercițiului.

Tată-mieu are și el din caracterul oamenilor de știință răceala în cele ce privesc raportul exterior cu familia. Eu nu l-am văzut niciodată sărutându-l pe copiii săi, sau jucându-se cu cei mici, devenind, cum zice un mare om de Stat, „copil ca să fie fericit“. Când veneam a asă pe vacanță, purtând în buzunar atestatul cu „eminențele“ nici-o vorbă, îl cetia, mi-l înapoia, și eu copil fugiam în brațele mamei cu ochii plini de lacrimi, plângându-mă de asemenea primire. Mama mă consola, zicând că așa e natura lui, că așa e totdeauna, că cu toate acestea, mă iubește mai mult decât mulți părinți cari ling și înaltă la cer copiii lor. Și mama avea dreptate: acel om rece care înaintea nimănui nu s'a fâlit cu fiul său, îl iubea mai mult decât mulți părinți, acel om înțelegea pe fiul său, când se trata de studii, de progres, nici-un ajutor nu-i fu refuzat.

După dorința mea, am mers la Cluj, după dorința mea, am luat examenele de clasa a VI-a, într-o vacanță, după dorința mea, m'a trimes la Pesta, ca să fac studii medicale, înainte de ști, că sânt ales de societatea „Transilvania“ pentru Universitatea din Turin. Toate dorințele mele au fost împlinite, în liceu — eu știu bine, — aceste dorințe, mici, dar numeroase au costat mult, mult tătuței. A sacrificat, a cheltuit pentru mine peste cât meritam.

Părăsire.

Pe un deal blând, unde de trei secole trupul acelora, cari nu mai sunt, s'a amestecat cu pământul — stă biserica singuratică, ca un mormânt tăcut și părăsit al vremilor trecute. Jur împrejurul ei movilițe asemenea unor moșiroaie, la un capăt cu o piatră îngropată și ea aproape în întregime în pământ, sau cu o piatră rotundă, în care mâna măiastră a meșterului pietrar de acum treisute de ani a săpat o cruce și numele aceluia, care acolo își doarme somnul cel de veci, — nume șters de picăturile de ploae ale veacurilor, — stau strajă în jurul clădirii în ruină. Morminte părăsite lângă biserica părăsită. In trecutele vremi, când aceste morminte au fost săpate, preotul îmbrăcat în odăjdii, urmat de mulțimea adunării, făcea amintirea celor morți, iar movilițele de azi, atunci morminte încă deschise, au primit în sinul pământului lacrimile terse de durerea despărțirii, iar biserica tăcută primea

strigătele de jale și jurămintele celor rămași în viață. Azi cine mai știe, în care mormânt a cui strămoș zace! Oseminte ascunse în pământ, eu cred că vă doare, când simțiți, călcând peste voi picioarele urmașilor voștri, pentru cari ați trăit și ați murit, cu nădejdea în Dumnezeu! Acum sunteți părăsiți și simțământul părăsirii mă cuprinde și pe mine, când văd că vă dormiți somnul vostru veșnic în societatea unui scâiuș răsărit pe pământ îngrășat de trupurile voastre sau având de santinelă un prun a j u n s cine știe cum la căpătâiul vostru.

E și mai mare simțământul părăsirii la jalnica priveliște a bisericii. O cruce dublă grecească în vârful turnului, mântă de rugină, e plecată în jos, gata-gata să cadă. Inspăimântat privesc și am impresia violentă, că atunci, când aceasta cruce va cădea, atunci ceva scump va părăsi inima oamenilor, ceva, ce a fost simbolizată prin aceasta biserică, care a făcut ca viorele veacurilor

să treacă fără urmă peste suflete și inimi. Turnul svelt, care oarecândva ca un catarg fălos purta stindardul creștinătății, crucea, e găurită de ciocurile tari ale ciocănitorelor, vânătoare neobosite ale carilor, cari mână în mână cu dinții de fier ai timpurilor strică, mistuesc totul, ce om a făcut și ce tot om a părăsit. Șindrilele negrite de vreme se clatină la cea mai mică adiere a vântului lăsând din când în când să se întrevadă locul, unde mai de mult clopote atârinate de grinzi cu glas argintiu chemau la rugă pe aceia, cari veșnic credincioși, azi stau strajă în jur sub glia primitoare, — în aceeași părăsire. De jur împrejur nimeni, numai căinele bătrân, Ursu, orb de un ochi, cu urechile ciufuite, privește curios la mine.

Vreau să intru în biserică. Ușa e larg deschisă, un geam e scos din loc. Peste spărțurile boltituri, făcută cu atâta măiestrie de moși strămoși se întrevede albastrul cerului. Tot acele spărțuri lăsa să treacă ieri ploaia. Băltoacele din altar

și din naia bisericii sunt măturile vremii de ieri. Micul altar de piatră stă singuratec. Veșnicul Isus a fost dus de acolo. Privesc la dreapta, la stânga, mă întâmpină acele priviri triste ale sfinților de pe pereți. Priviri șterse, picăturile de ploaie pe care umbrele nu le-au lăsat să se usuce, par a fi lacrimile lor.

Un sfânt Nicolae fără barbă, un sfânt Gheorghe împintinat, sfânta Ecaterina în tovarășia altor sfinți îmbrăcate în haine rococo parcă întind cătră mine mâna, parcă mă imploară: scapă-ne de părăsire. Nici un șgomot nu se aude.

Numai o bufniță sură, trezit de mine, mă privește înciudat clipind repede din ochi. Numai cioara din pod croncănește a pustiire, numai carii, zgronțanesc cu dinți tari lemnul, scândura și sfinții. Deasupra ușii împărătești, un Cristofor bizantin își pleacă capul încununat cu spini.

E pustiu aici totul. Parcă totul plânge. De departe se strecoară glasul vioarei vesele. Tineretul merge la joc. E postul Sănpetruului. Mai de mult n'a fost așa.

Scrisoare către o prietenă.

5. Memento mori!

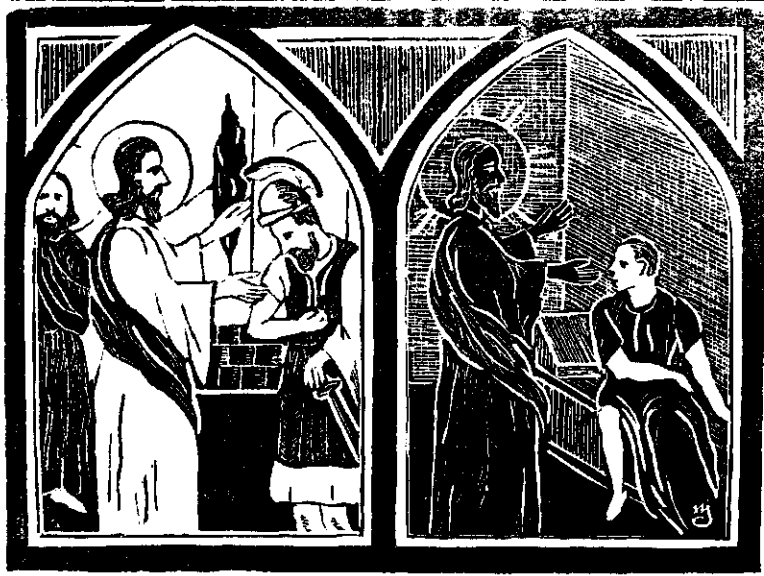
Dragă prietenă,

... Dacă ești nedumerită asupra gândului ce ar trebui să te preocupe, nu știu ce ți-aș putea spune mai potrivit, decât să-ți amintesc salutul obișnuit între membrii ordinului călugăresc al Trapiștilor, cari își spun: memento mori! (adu-ți aminte că vei muri!) Da, par'că văd obiecțiunea ce-mi vei face, căci doar tu... ești tânără; dar spune-mi, draga mea, tinerețea te va dispensa de moarte? Sigur că nu, devreme ce omul e logodit încă din leagăn cu moartea, ce-l pândește la tot pasul! Se spune despre venerabilul părinte Juvenal Ancina, că avea pe masa de lucru un crâniș cu următoarea inscripție: „Cum ești tu am fost și eu, și cum sunt eu vei fi și tu! și pe drept cuvânt, căci mai curând ori mai târziu, cu toții vom muri. Se cuvine deci, să ne gândim cât mai adeseori la moarte — acea punte, care ne va trece într-o veșnicie fericită sau nefericită, după cum ni-o pregătim încă fiind aici pe pământ!

Pentru a nu ți-se părea plictisitor, schimbă următoarele gânduri, potrivite să formeze subiectul meditațiilor chiar pentru persoane înaintate pe calea desăvârșirii: 1. Scopul omului; adu-ți aminte de prima întrebare a catehismului: Dece ești tu omule pe pământ? și de răspuns: Eu sunt pe pământ ca să cunosc pe D-zeu, pe el să-L iubesc, lui să-L servesc și prin aceasta să fiu fericit, și să dobândesc împărăția cerurilor! 2. Putem muri oricând și ori unde: dimineața sau seara; în clipe de bucurie sau de tristețe; acum, mâine, peste o lună sau peste 50 de ani...; aici sau acasă, la școală sau la biserică; la o petrecere sau la o înmormântare; șezând sau călătorind... 3. Ni-se va cere seamă de toate faptele, gândurile și cuvintele — bune sau rele, căci nimic nu-i ascuns în fața celui Atotștiutor! 4. De vom muri în statul păcatului, în dușmanie cu D-zeu, vom fi sortiți gheenei veșnice, unde sunt chinuri cu mult mai groaznice decât își poate închipui o minte omenească; în sfârșit. 5. De vom muri în statul harului, — împăcați cu D-zeu, — ne vom face părtași fericirii veșnice pe care ochii omului n'au văzut-o, urechile n'au auzit-o, la inima omului n'a statut și limba omenească n'o poate spune; această fericire este sortită celor ce vor păzi poruncile Domnului!

Iată deci, că gândul morții

IMPREUNĂ CU BISERICA

„Și intrând Isus în Capernaum, venit-a la dânsul un sutaș, rugându-l, și zicând: „Doamne, sluga mea zace în casă neputincios și rău se chinuște”. Și i-a zis Isus: „voiu veni și-l voiu vindeca”. Și răspunzând sutașul a zis: „Doamne nu sunt vrednic ca să întri sub acoperământul meu, ci zi numai și se va vindeca sluga mea”. Și a zis Isus sutașului: „mergi și precum ai crezut, să fie ție”. Și s'a vindecat sluga lui într-un ceas.

Evg. dela Matei c. 8. 5—8, 13.

Evangelia de astăzi ne prezintă pe stăpânul model, pe domnul care vrea numai binele supușilor săi, pe căpitanul, care lucrează binele aceloră, cari stau sub porunca lui. Tot în aceeași vreme se înșiră în fața noastră mulțimea servitorilor cu mâini bătătorite de muncă, mulțimea ostașilor cu fața bronzată, în ochii cărora voința stăpânului este poruncă, iar porunca lui este lege. Acest tablou parcă vrea să justifice afirmația Pildelor: „bogatul și săracul se întâlnesc: Dumnezeu ia creșt pe toți”. În cazul de față într-o adevăr se întâlnesc. Sufletele, modul de gândire al lor și inimile se contopesc în același simțământ al dragostei. Unul despre altul eliberează certificat de moralitate și dă strălucită scrisoare de recomandare. Obârșia, rangul, situația materială, starea socială și deosebirea de credință nu ridică între ei păreți despărțitori. Sunt ei ca frații, dintre cari unul este bogat, iar celalalt lipit pământului; ei totuși nu se uresc nu sunt invidioși, din contra, parcă sunt mândrii unul pentru altul: săracul pentru că are frate atât de bogat, iar bogatul că s'a putut ridica din șirul celor săraci din propriile sale puteri.

Omul ar crede, că în vremea păgânească săracul și bogatul au stat față în față cași dușmani și totuși evangelistul

nu este deloc înfricoșat, pentru că vrea să-și pregătească o moarte ușoară... și acest gând deși suntem tineri, nu trebuie să-l evităm deloc, pentru că zice Apostolul: „Hotărât este omului să moară, iar după moarte

chiar din viața lui Isus rupe o parte, unde ni-înfrățiază nu ca dușmani, ci ca unii cari trăiesc lângă olală în bună prietenie.

Azi înzădar și căuta pe centurionul nobil! Pentru el sărăcia nu a fost o stare de umilință, cași în fața contemporanilor săi; el a fost animat de simțăminte mult mai calde. Nu numai compătimizește pe servitorul său, dar se și jertfește pentru el: se umilește, stinge în sufletul său mândria romană, merge în calea lui Isus el, fiul imperiului român, la fiul popoului evreesc desconsiderat, cu singurul scop, ca să poată dea o mână de ajutor servitorului său bolnav.

A fost un om cum se cuvine, dacă atâtă grijă a avut de servitorul său, dar și servitorul trebuie că a fost un servitor cinstit, de vreme ce a putut ca să fie atât de iubit de stăpânul său. Stăpânul și servitorul ambii sunt pilde de urmat în acest veac beat de nouile idei sociale.

Fiecare dintre oameni este servitor sau stăpân. Acest raport de multe ori răscălată îndoieli și mai de multe ori invidie, cari produce dușmănie dintre fiii aceluiaș Dumnezeu. Omenirea are două părți mari: cei cari poruncesc și cei cari sunt obligați la ascultare. Ambele părți au unele datorințe, neglijarea cărora a adus cu sine aceea anarhie socială, a

(hotărât este) judecată! Evrei, 9, 27. — Considerând toate cele de mai sus, obișnuiește-te să-ți spui seara, înainte de ce ai adormi, acel memento mori, binefăcător...

Alin Vania

cărei fructe sunt nesiguranța și une ori chiar suferințele.

Așa s'a născut veșnica criză socială, de care omenirea nu va putea scăpa pânăcând nu vor fi oamenii asemenea centurionului și servitorului din sfânta Evanghelie. Atunci locul invidiei îl va lua bucuria propășirii deaproape, locul desconsiderării va fi ocupat de iubire, armele teroarei și manifestărilor dușmănoase vor fi înlocuite cu sânguință și ascultare. Și atunci vom găsi pe muncitorul cinstit acolo, unde va fi stăpânul bun și drept.

Bucurie în Someșgurăslău

În 29 Iunie c. sărbătoarea sfinților Apostoli: Petru și Pavel, Agrul în parohia Someșgurăslău, districtul Jibon, după o temeinică pregătire de săptămâni de zile s'a făcut într-o mare înflăcărare temeinică sa reorganizare cu scopul ca fără preget să lucreze intensiv spre lauda lui Dumnezeu și binele credincioșilor membri; s'a ținut, în susamintita zi a Sfinților Patroni o adunare în adevăr generală cu o ședință festivă cu program bineînțeles, conferințe și declamări, fiind aproape toți credincioșii prezenți cu mic cu mare, înscriindu-se ca membri aproape la 200 înși, alegându-se și comitetul cu aceasta ocaz.une.

Președinte: Mircea Sălăjanu, notar vicepreședinte: Vasile Farcaș, dir. învățător; secretar: Ioan Piroș, subnotar; casier: Vasile Boros, agronom; membri în comitet: Husian Nicolae, Gânboan Ion I. Glig, Bece Ion, Mureșan Macovei, Zah Crișca și Caba Emilia.

Reorganizarea Agrului, tot la fel s'a făcut și în filia Husia în ziua de 3 Iulie c.

Colțul Sighetului

Congregația Mariană. În decursul lunilor Iulie și August ședințele sunt suspendate. Rămâne obligația ca doamnele membre să-și facă cuminerea lunară acolo unde sunt.

Corul Bisericii. Repetițiile corale sunt suspendate până în Septembrie.

Pentru zidirea bisericii din parohia III. au mai dăruit:

1. Vasile Pop	Lei: 100
2. Vasile Pricob	„ 50
3. Petru Pop	„ 300
4. Vasile Teleptean	„ 75
5. Maria Pricob	„ 195
6. Pălăguța Batiu	„ 50
7. Irina Hrin	„ 75
8. Vasile Munteanu	„ 100
9. Vasile Moș	„ 100
10. Vasile Florea	„ 200
11. Maria Berinde	„ 200
Suma de mai înainte:	65501

Total: 66.946

— Pentru parohia II. au dăruit: Vasile Teleptean 75 Lei, Maria Pricob 195 Lei, Pălăguța Batiu 50 lei, Irina Hrin 75 lei,

Din viețile Sfinților.

Sf. Vasile cel Mare

Sf. Vasile trăiește în veacul al patrulea. Sa născut în oraș. Cezarea din Asia mică. Părinții i-au fost bogați și așa tinărul Vasile fu dat la școală în Athena. Acolo a luat de seamă că unii tineri în loc să-și vadă de carte își petrec vremea în prelinii rele și necinstite. Cu aceștia nu sa însoțit, ci a legat prietenie cu tinărul Grigore din Nazianz. Prietenia lor nici nu s'a mai desfăcut până la moarte. Cei doi tineri au devenit doi sfinți: sfântul Vasile și sf. Grigore. După terminarea școlilor Vasile, sa făcut profesor, dar în scurt timp sa creștinat și după pace a primit Botezul, sa dus departe prin Palestina și Egipt ca să vadă viața pustnicilor de acolo. Intors acasă a început a trăi o viață sfântă, apoi sa retras într'un loc ferit de lume. Acolo sau adunat mai multe persoane dornice de viață sfântă. Așa s'a făcut mănăstire cu călugări. Sfântul Vasile a scris pentru ei regulile de viață. După patru ani de viață mănăstirească sf. Vasile a fost chemat de episcopul lui în Cezarea. În scurtă vreme a fost preoțit și peste doi ani, fără voia lui a fost numit Episcop. Ca episcop a predicat mult și a scris mult. A luptat mult împotriva sectarilor Ariani cari ziceau că Isus nu a fost Dumnezeu ci numai om. A predicat atât de frumos cât mergeau oamenii din departări mari ca să-l asculte, dar predica cea mai frumoasă a fost viața lui aspră și sfântă. Dela părinți a moștenit moșie mare dar a ridicat din ea biserică, școli și spitale iar când a fost foamete a dat tot ce a avut săracilor. Împăratul Valent a încă rățacit dela credință și a trecut la ariani El avea mare mânie pe sf. Vasile care era apărătorul credinței. Un ministru i-a spus lui Vasile sa se teamă de mânia și răzbușneria împăratului. Sf. Vasile însă s'a răspuns: „De mânia împăratului nu mă tem; averile nu mi le poate lua că nu am. Am lipsă numai de câteva cărți, de o bucată de pâine neagră și de o haină pe trup. Dacă mă va scoate din țară, pe Dumnezeu îl aflu ori unde ca să mă închin, dar patria mea e ceriul. De temniță, bătaii și chinuri nu mă tem. Pentru trupul meu slab și flămând ajunge o lovitură două ca să sfârșesc cu viața de aici și să trec la cea veșnică. Spune-i împăratului că nu mă tem de nimic”. Împăratul mâniat a voit să trimită pe sf. Vasile în robie dar când scria sentința, de

Credință și viață

Aprecieri competente asupra catolicizmului făcute de ortodocși.

1. „Curentul“ din 2 Iunie 1938.
LOZINCI VATICANE

Romulus Dianu.

Viața are uneori aspecte tragice pe care societatea le constrânge la forme decente, la forme care să nu deranjeze pe nimeni, atunci când nu le poate reprimă. De asta, după mai mulți ani de nemulțumiri personale și succesive, termină fiecare prin a fi convins. Deodată, în mijlocul existenței fără adâncime, se întâmplă ceva extraordinar. Și atunci toate capătă un alt înțeles. Și fiindcă totdeauna se cere de acolo de unde este mai puțin, se găsesc oameni gata să împartă, cu alții mai nefericiți decât ei, puținul optimism ce le-a rămas.

Iată, bunăoară, aceste note, extrase pe înțelesul meu, din Congresul Eucharistic, ținut la Budapesta acum câteva zile. Fac o sforțare indescritibilă ca să exprim cele de mai jos într'o formă cât mai inteligibilă. Nu știu dacă voi reuși. Anume idei despre bunătate, despre iubire, despre ceeace e generos în ființa umană, nu pot fi servite bine de cuvinte. Iar anume stări de suflet nu se lasă comunicate. Asta nu e pentru alții, spune un glas, dar dacă judecăm lucrurile după etica utilitaristă a secolului nostru, tocmai asta trebuie spus, Cine nu

treiori i s'a frânt peana. Așa la lăsat în pace. În curând istovit de muncă, de post și suferințe sf. Vasile a murit. O sută de mii de oameni la-u petrecut la groapă.

În România încă sunt călugări cari trăesc după regulile scrise de sf. Vasile. Ei au mănăstiri la Bixad, Nicula, Moisei, Nicula, Moisei, Obreja și Prislop. Suflete dornice de o viață sfântă se adapostesc la aceste mănăstiri unde petrec în rugăciuni și muncă.

Ca pe timpul sfântului Vasile, sunt mulți cari au rățacit dela credință; au părăsit religia catolică. Ei voiesc să ne înșele ca să le urmăm în rățacire. Ne făgăduiesc direcții, pământ, bani și bucate sau alte lucruri pământești dar ceriul nu, că aceea nu este ace-

vrea, sau nu are curajul a o spune, să depună condeiul.

În general, se știe că Vaticanul intruchipează inima binegânditoare a lumii catolice. Dar nu numai atât, fiindcă în mijlocul unei societăți vulgare, Vaticanul reprezintă o forță morală de primul ordin, și dispune de o impunătoare galerie de diplomați eclesiastici, pentru a exercita aceasta forță. De mai multă vreme, Vaticanul stătea totuș sub loviturile pe care comunismul le dădea catolicismului, în Spania. E forță să-ți suportă fără suspin destinul. E o noblețe, pentru cine știe să se vadă superior. Tragedia aceasta, pe care o vor evoca scriitorii și pictorii timpurilor viitoare, se consumă fără scâncet, ca sub foșnetul ultim al unei păduri incendiate.

Acum, după ce acordul anglo-italian a arătat tendința unui aranjament în Spania, Vaticanul poate vorbi. Dar cu ce discreție o face, cu ce desinteresată bunătate. Discursurile Cardinalului Pacelli — mai ales primul dela Budapesta — arată lumii întregi lozincile Vaticanului pentru aceste timpuri triste.

Care sunt lozincile? Nici o ură, nici un exces, nici o dis-

lora, cari sau lepădat de credința cea adevărată. Credința mi-e mai scumpă decât averea. Mai bucuros să murim de foame în credința cea adevărată și să ne mântuim, decât să trăim într'o credință rățacită sătui de toate și pe urmă să ne osândim. — Celor ce ar căuta să ne abată prin fărâdelegi sau silă dela religia catolică să le răspundem hotărât: „Nu! Religia catolică e cea adevărată. Turma Papei e turma lui Petru; de aceasta nu mă despart. Isus lui Petru i-a dat cheile împărăției cerurilor; când voi părăsi aceasta lume, el va deschide ca mica oiță să intre în staulul fericirii veșnice a stăpânului Hristos.

P. Lucian Pop

O. S. B. U.

cordie. În numele unui ideal nu trebuie mobilizată ura. Ura nu este numai un instrument politic urât, dar este și ineficace. Iată propriile cuvinte ale Sanctității Sale Legatului Papal: „În fața prăbușirii pe care pionierii comunismului atheu se forțează să o generalizeze în lume, este dreptul și datoria națiunilor amenințate să se opună, pe propria lor socoteală, și să nu lase pe distrugătorii societății creștine să ducă în mijlocul altor nații forțele lor incendiare”.

Nu e fără de înțeles, fiindcă citesc în „The Times“ din 24 Mai a. c. sub titlul „Preoți uciși în Spania“, un articol care enumeră, după o statistică, multe crime comise împotriva celor mai infonsivi oameni. Iată că, iva: 237 din Ordinul Catolic St. Antonio; 145 din Ordinul Fraților Creștini; 109 călugări Mariști; 104 preoți franciscani; 100 din Society of Jesus; 93 dintre eremiții Sf. Augustin; 89 Capucini; 84 din Școala Sf. Pius; 64 Salesiani Fathers; 56 preoți Lazariști; 48 Benedictini din Montserrat; 42 Hospitalieri ai Sfântului Ion al Crucii; 42 Carmeliți; 36 din acelaș Ordin; 20 din ordinul Trinității; 19 preoți Redemptoriști; 16 din Sf. Familie. Lista continuă cu misionari, cu preoți dominicani, din diferite ordine ca Augustiniani, Camillus de Lelis, Sf. Gabrieli, etc... Au fost și crime care nu figurează în statistică.

Vaticanul a răbdat acest masacru. Iar astăzi vorbește cu o seducătoare blândețe, dar și cu o neînduplecată rațiune.

Iată mai departe cum continuă Cardinalul Pacelli:

„Răutatea inimii și inflexibilitatea egoism al unora, ura revoluționară a altora, au ridicat între patroni și lucrători — chemați totuș prin natura lucrurilor la o sinceră colaborare, — o barieră unde domnește deo parte și de alta un spirit cu totul opus celui de cordială fraternitate. N'am ști să laudăm cu destulă înălțime sforțările sublime ale oamenilor de Stat, cari se preocupă de a reduce, prin educație, sau prin educație, sau prin forță, instinctele tulburătoare pentru societate,

(Va urma)